

5. Hotărârea nr. 713 din 29 iunie 2013 privind organizarea examenului de primire în profesie

– sesiunea septembrie 2013 –

În conformitate cu prevederile art. 17 alin. (1), art. 66 lit. h) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare Lege), și ale art. 33-37 din Statutul profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare (denumit în continuare Statut),

Consiliul U.N.B.R., întrunit în ședința din 29 iunie 2013, a dezbătut și a aprobat măsurile privind organizarea examenului de primire în profesia de avocat în anul 2013 și a adoptat următoarea

Hotărâre:

Art. 1. (1) Examenul se va susține în mod unitar, în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A. (în continuare I.N.P.P.A.) și se va desfășura prin I.N.P.P.A. Central – București și prin centrele teritoriale ale acestuia, în conformitate cu Regulamentul de examen – Anexă la Hotărârea nr. 04/2011 a Consiliului U.N.B.R., republicată, modificat și completat prin Hotărârea nr. 693/28 martie 2013 a Consiliului U.N.B.R.

(2) Data examenului a fost anunțată prin publicarea Hotărârii nr. 648 a Consiliului U.N.B.R. din data de 15.12.2012. Tematica, bibliografia de examen și disciplinele de examen sunt prevăzute în Regulamentul de examen – Anexă la Hotărârea nr. 04/2011 a Consiliului U.N.B.R., republicată, modificat și completat prin Hotărârea nr. 693/28 martie 2013 a Consiliului U.N.B.R. Hotărârile nr. 648/15.12.2012 și nr. 693/28.03.2013 ale Consiliului U.N.B.R. sunt publicate pe site-ul www.unbr.ro la rubrica „Actele organelor profesiei”.

(3) Arondarea candidaților pentru susținerea examenului se face în raport de baroul la care s-a depus cererea de înscriere la examen și la care, în caz de primire în profesie, candidatul care a promovat examenul este obligat să se înscrie, fără a putea să se înscrie în alt barou, astfel:

a) I.N.P.P.A. central (București): Barourile București, Călărași, Giurgiu, Ialomița, Ilfov, Constanta, Tulcea, Dâmbovița;

b) Centrul teritorial Brașov: Barourile Brașov, Buzău, Covasna, Harghita, Mureș, Prahova și Sibiu;

c) Centrul teritorial Cluj-Napoca: Barourile Alba, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj și Maramureș;

d) Centrul teritorial Craiova: Barourile Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Argeș, Teleorman și Vâlcea;

e) Centrul teritorial Iași: Barourile Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui;

f) Centrul teritorial Galați: Barourile Galați, Brăila și Vrancea;

g) Centrul teritorial Timișoara: Barourile Arad, Bihor, Caraș-Severin, Hunedoara, Satu-Mare și Timiș.

Art. 2. (1) Desemnarea Comisiei naționale de examen se face de către Comisia Permanentă a U.N.B.R., pe baza propunerilor barourilor, conform Regulamentului de examen. Lista de propuneri va cuprinde mențiuni exprese privind vechimea în profesia de avocat a celui propus și situația în care acesta este „*cadru didactic universitar*”.

(2) La formularea propunerilor se vor avea în vedere prevederile art. 17 alin. (4) al Legii nr. 51/1995 și prevederile art. 9 alin. (2), (5)-(10) și art. 10 alin. (3) ale Regulamentului de examen, susmenționat. Propunerile se vor face distinct pentru fiecare dintre comisiile prevăzute la art. 9 alin. (1) din același Regulament.

(3) Propunerile barourilor vor fi transmise spre avizare la centrele teritoriale I.N.P.P.A., care, după confruntarea acestora cu evidențele de care dispun, vor remite I.N.P.P.A. Central – București, până la data de 15 august 2013, propunerile avizate privind membrii Comisiei naționale de examen, având în vedere și experiența anterioară a celor propuși.

(4) La data de 22 august 2013 I.N.P.P.A. Central – București va transmite la U.N.B.R. propunerile centralizate. La data de 6 septembrie 2013, la convocarea Președintelui U.N.B.R., va avea loc ședința Comisiei Permanente a U.N.B.R. pentru desemnarea Comisiei naționale de examen. Desemnarea Comisiei naționale de examen și, implicit, aprobarea propunerilor barourilor de desemnare a comisiilor teritoriale pentru susținerea examenului de primire în profesia de avocat, potrivit art. 68 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 51/1995 republicată, se va face prin aplicarea cu prioritate a dispozițiilor art. 17 alin. (4) din Lege care reglementează constituirea comisiei „*cu precădere - din avocați cadre didactice universitare cu vechimea de minim 10 ani în profesia de avocat*”. Dispozițiile art. 33 alin. (5) din Statut care consacră compunerea „*în majoritate*” a Comisiei de examen din avocați - cadre didactice universitare cu o vechime în profesie de 10 ani se interpretează în limitele impuse de art. 17 alin. (4) din Lege în sensul că, în condițiile în care între cei propuși să facă parte din comisia de examen se află și avocați – cadre didactice, aceștia din urmă vor fi desemnați „*cu precădere*”.

(5) În perioada imediat următoare încheierii etapei eliminatorii a examenului, se va organiza o întâlnire a conducerii I.N.P.P.A. Central – București/centrelor teritoriale cu membrii comisiei de corectare, pentru instruirea membrilor comisiei privind evaluarea unitară a lucrărilor candidaților. Data și locul întâlnirii vor fi comunicate în termen util. Costurile întâlnirii se suportă din taxele de examen încasate de la candidați.

Art. 3. Examinarea candidaților la examenul de primire în profesie ca avocat stagiar și pentru persoanele care au susținut examenul de definitivat

în alte profesii juridice se va desfășura în scris, conform Regulamentului de examen, la următoarele materii:

- a) organizarea și exercitarea profesiei de avocat;
- b) drept civil;
- c) drept procesual civil;
- d) drept penal;
- e) drept procesual penal.

Art. 4. Examenul de primire în profesie pentru dobândirea calității de avocat stagiar și pentru persoanele care au susținut examenul de definitivare în alte profesii juridice se va desfășura astfel:

– Luni, 16 septembrie 2013 – proba scrisă tip grilă pentru candidații care vor dobândi calitatea de avocat stagiar;

– Miercuri, 25 septembrie 2013 – proba scrisă la disciplinele: Drept civil și Drept procesual civil (două teze distincte), pentru toți candidații;

– Joi, 26 septembrie 2013 – proba scrisă la disciplina Organizarea și exercitarea profesiei de avocat, pentru toți candidații;

– Vineri, 27 septembrie 2013 – proba scrisă la disciplinele Drept penal și Drept procesual penal (două teze distincte), pentru toți candidații.

Art. 5. (1) Cererile de înscriere a candidaților la examen, se vor depune în intervalul 01 august 2013 – 21 august 2013 la secretariatul baroului la care candidatul urmează să-și desfășoare activitatea în cazul în care va fi declarat admis.

(2) Cererile vor fi însoțite de actele prevăzute în Regulamentul de examen.

(3) În perioada 22-28 august 2013 barourile vor verifica dosarele de înscriere la examen, iar rezultatul verificărilor se afișează conform prevederilor Regulamentului de examen. În perioada 29-31 august 2013 se vor soluționa contestațiile formulate de candidații cărora li s-a respins înscrierea la examen.

(3) În cazuri temeinic justificate, cu aprobarea Comisiei Permanente a U.N.B.R., dosarul poate fi completat cu actele ce nu au putut fi procurate din motive obiective, cu cel mult 5 zile înainte de data examenului. Pentru candidații care au susținut examenul de licență în anul universitar 2013, se admite depunerea adeverinței de absolvire a examenului de licență fără ca aceasta să fie însoțită de foaia matricolă, dacă unitățile de învățământ nu au emis diplomele de licență.

Art. 6. (1) Taxa de examen este de 1000 lei și se va achita în contul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A. din București nr. R056RNCB0082044172480001 deschis la B.C.R. – Sucursala Unirea – București cu mențiunea „Taxă examen primire în profesie ca avocat stagiar, sesiunea septembrie 2013”, respectiv „Taxă examen primire în profesie ca avocat definitiv, sesiunea septembrie 2013”.

(2) Sumele încasate cu titlu de „taxă de examen” se repartizează astfel:

– 20% pentru baroul la care se efectuează operațiunile aferente înscrierii la examen, prin activități de secretariat, specifice și prin acte și operațiuni de verificare a actelor ce însoțesc cererea de înscriere la examen;

– 60% pentru centrele I.N.P.P.A., care vor suporta costurile organizării și desfășurării examenului;

– 20% la I.N.P.P.A. Central București pentru suportarea costurilor organizării și desfășurării activităților și operațiunilor de examen la nivel național.

Este interzisă perceperea de către I.N.P.P.A. sau barouri, cu orice titlu, de sume suplimentare pentru operațiuni care au legătură cu înscrierea candidaților la examen sau cu susținerea acestuia.

(3) I.N.P.P.A. Central București va reflecta distinct în evidențele sale sumele destinate barourilor, pentru remunerarea prestațiilor specifice activităților de secretariat și de verificare a actelor de sumele ce vor fi virate centrelor I.N.P.P.A. și sumele rămase la dispoziția sa.

(4) I.N.P.P.A. Central București va proceda la virarea sumelor cuvenite centrelor de examen cu cel mult 48 de ore înainte de începerea examenului.

(5) Sumele ce revin barourilor vor fi virate imediat după finalizarea examenului și soluționarea eventualelor cereri de restituire a taxelor de examen, în condițiile prevăzute în Regulamentul de examen.

Art. 7. (1) Prezenta hotărâre se publică pe pagina de web a U.N.B.R. (www.unbr.ro) și va fi comunicată barourilor, I.N.P.P.A. Central – București, centrelor teritoriale ale I.N.P.P.A. și membrilor Consiliului U.N.B.R.

(2) I.N.P.P.A. Central – București, centrele teritoriale ale I.N.P.P.A. și barourile vor asigura publicarea prezentei hotărâri pe paginile de web ale acestora.

6. Hotărârea nr. 12/2011
privind adoptarea programului de pregătire profesională
continuă a avocaților pe perioada 2011-2015,
prevăzut în anexa la prezenta hotărâre

În conformitate cu dispozițiile art. 63 alin. (3) și art. 64 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011 astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 10/2011 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 14 februarie 2011 (denumită în continuare Lege) și art. 300-303 din Statutul profesiei de avocat, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 13 ianuarie 2005, cu modificările și completările ulterioare,

Art. 1. Congresul avocaților adoptă *Programul de pregătire profesională continuă a avocaților pe perioada 2011-2015*, prevăzut în anexa la prezenta hotărâre.

Art. 2. Institutul Național Pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A., în colaborare cu Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România și consiliile barourilor, va lua măsuri corespunzătoare de aplicare a Programului de pregătire profesională continuă a avocaților pe perioada 2011-2015.

Art. 3. Prezenta hotărâre și anexa acesteia se publică pe pagina de web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și se comunică barourilor.

Art. 5. Prezenta hotărâre a fost adoptată de Congresul Avocaților la data de 11 iunie 2011.

**PROGRAMUL DE PREGĂTIRE
PROFESIONALĂ CONTINUĂ A AVOCAȚILOR PE
PERIOADA IUNIE 2011 – IUNIE 2015**

I. OBIECTIVE. SCOP. STRUCTURI INSTITUȚIONALE IMPLICATE

a. Avocatul are datoria de a asigura cel mai înalt nivel de pregătire profesională și de a menține nivelul competenței profesionale, de a promova idealurile și normele deontologice ale profesiei de avocat, în scopul îndeplinirii obligațiilor profesionale.

În acest scop, avocatul trebuie să-și completeze pregătirea profesională prin actualizarea cunoștințelor în domeniile în care își exercită profesia, urmând o pregătire continuă în raport cu domeniile profesionale de interes.

Pregătirea inițială și formarea continuă a avocatului se fundamentează pe utilizarea cunoștințelor dobândite în timpul facultății și în activitatea de studiu a dosarelor, redactarea actelor judiciare, astfel încât să fie îndeplinite următoarele obiective generale:

1. formarea unei culturi juridice cu caracter general derivată dintr-o pregătire temeinică;

2. formarea și dezvoltarea aptitudinilor profesionale necesare pentru exercitarea profesiei de avocat, în raport și de cerințele spațiului juridic european;

3. dobândirea deprinderilor de redactare a actelor utilizate de către avocat;

4. utilizarea în cadrul activităților procesuale a argumentelor logico-juridice, fundamentate pe interpretarea normelor de drept material și procesual;

5. asigurarea unei apărări tehnice specializate prin cunoașterea jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Constituționale, a Curții Europene a Drepturilor Omului;

6. cunoașterea doctrinei juridice penale din spațiul comunitar european, prin crearea unei deschideri europene, internaționale;

7. cunoașterea instituțiilor judiciare europene din perspectiva funcționării EUROJUST și a mandatului european;

8. cunoașterea procedurilor jurisdicționale specifice din Uniunea Europeană, normele incidente în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, Curții Europene de Justiție și a Tribunalului de Primă Instanță;

9. cunoașterea formelor de asistență juridică specifice procedurilor Curții Europene a Drepturilor Omului, Curții Europene de Justiție și a Tribunalului de Primă Instanță.

b. Formarea continuă a avocaților este necesară în contextul actual al unei inflații legislative, al apariției sau dezvoltării unor noi domenii ale dreptului, a unei practici jurisprudențiale adeseori neunitară, precum și a tendințelor de specializare pe care le încearcă corpul avocaților.

Programul de perfecționare (formare continuă) se adresează avocaților definitivi și are ca principal obiectiv nevoia accentuată de dialog asupra unor probleme cu caracter teoretic și practic apărute în activitatea corpului profesional.

Formarea continuă a avocaților devine un instrument absolut necesar în contextul iminentei intrări în vigoare a celor patru Coduri. Efectul unei modificări de asemenea dimensiuni asupra activității juridice va fi puternic. Este de presupus că în aplicarea noilor coduri vor exista puncte de vedere divergente, practici neunitare, soluții controversate. Dialogul și comunicarea în cadrul programului de formare continuă devin un mijloc eficient pentru avocați de a depăși dificultățile pe care le implică implementarea ampleror modificări legislative.

c. Perfecționarea avocaților urmează două direcții: formarea profesională a membrilor corpului de avocați și pregătirea corpului de lectori ai Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și a lectorilor Conferințelor de stagiu organizate de barouri, pentru a crește în viitor numărul lectorilor specializați în formarea profesională inițială și continuă, la nivel central și descentralizat.

d. Programul de perfecționare a avocaților va fi pus în aplicare prin cooperarea Uniunii Naționale a Barourilor din România cu barourile, instituții de învățământ universitar, instituții de pregătire ale altor profesii juridice (Institutul Național al Magistraturii).

Acordul încheiat între INPPA și Institutul Național al Magistraturii („Acordul – cadru de colaborare între Institutul Național al Magistraturii – INM și Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – INPPA”) trebuie susținut prin mai multe acțiuni comune de pregătire profesională. În perspectiva intrării în vigoare a noilor coduri este absolut necesar dialogul profesional între magistrați și avocați, ca principali actori ai fenomenului judiciar.

Toate formele de perfecționare vor fi organizate pe domenii de interes, ținând seama de tendința de specializare a avocaților.

e. Coordonarea infrastructurii necesare realizării programului de formare profesională continuă se va realiza prin Institutul Național Pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților (*în continuare INPPA*).

În perioada cuprinsă între 2009 și 2011 INPPA și-a realizat obiectivul de a realiza proiectul și programul de perfecționare profesională a avocaților prin organizarea formelor de formare profesională continuă în diverse centre din țară, fapt ce a facilitat participarea avocaților la programul de

perfecționare. S-au înființat centre teritoriale INPPA la Brașov, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Timișoara.

INPPA va continua eforturile de consolidare a acestor centre teritoriale pentru a acoperi efectiv necesitățile de pregătire continuă din barourile ce susțin centrele, precum și din zonele limitrofe.

INPPA va monitoriza în permanență activitatea centrelor și modul în care acestea răspund necesității primordiale de a asigura pregătirea profesională continuă a avocaților din barourile de pe raza teritorială a centrelor teritoriale.

Se va evita pe viitor crearea de centre teritoriale INPPA în lipsa unei reale susțineri din partea barourilor de pe raza curții de apel, a bazei materiale corespunzătoare, a unui corp de lectori care să acopere întreaga programă analitică și a unor acorduri cu instituțiile de învățământ universitar de prestigiu.

În cazul barourilor care nu sunt cuprinse în centre INPPA, programul de formare continuă va fi stabilit de INPPA în colaborare cu consiliile barourilor respective. INPPA își va flexibiliza programul și va desfășura activități de formare profesională prin deplasarea lectorilor săi în teritoriu. INPPA poate selecta în corpul său de lectori avocați din aceste barouri pentru a colabora la acțiunile pe care le implică programul de pregătire profesională continuă.

În măsura în care se va realiza un program de conlucrare pentru perfecționarea pregătirii profesionale a avocaților împreună cu magistrații, în funcție de compatibilitatea tematicii realizate prin formele de pregătire continuă, avocații pot participa la activitățile de formare continuă organizate de Consiliul Superior al Magistraturii prin Institutul Național al Magistraturii, iar magistrații pot participa la activitățile de formare continuă organizate de barouri prin Centre regionale de formare profesională continuă și de perfecționare a pregătirii avocaților coordonate de consiliile barourilor prin cooperare cu INPPA.

II. MODALITĂȚI DE REALIZARE A FORMĂRII PROFESIONALE CONTINUE

a. Perfecționarea avocaților se va realiza prin organizarea de conferințe, seminarii și dezbateri asupra unor probleme incluse în programul de perfecționare.

Separat se vor realiza forme specifice pentru aplicarea **programelor de perfecționare** a lectorilor conferințelor de stagiu și de formare a lectorilor INPPA.

Obiectivul conferințelor și al dezbaterilor tematice îl reprezintă aprofundarea cunoștințelor teoretice și practice privind instituțiile dreptului și aplicarea corectă a acestora, prin fixarea cadrului general al instituțiilor, în

raport de doctrina juridică și jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Pentru fixarea cadrului general al instituțiilor se poate realiza o examinare comparativă a noilor instituții.

Dezbaterile în cadrul seminariilor desfășurate sub forma unui atelier de lucru presupun studiul unor dosare, simularea de procese, redactarea unor referate privind evoluția practicii judiciare în materie, în raport de anumite probleme de drept care au fost soluționate diferit în practică, redactarea de acte procesuale.

Pregătirea trebuie să aibă un caracter specializat, cu conținut preponderent practic, prin utilizarea cunoștințelor teoretice, în vederea stimulării și formării competențelor profesionale, a capacității de interpretare a normei juridice, dezvoltarea spiritului de analiză și sinteză, însușirea termenilor tehnico-juridici de specialitate, în vederea utilizării corecte.

Dezbaterile au la bază metode de lucru în sistem interactiv, care exclud predarea teoretică a cunoștințelor, prin angajarea și implicarea avocatului în dezbaterile profesionale.

b. Fiecare avocat poate opta în cursul unei perioade de 2 ani pentru participarea la cel puțin trei seminarii, conferințe, dezbateri, organizate în Centrul teritorial pe a cărui rază se află baroul în care este înscris, în domeniile în care s-a specializat sau în care dorește să dobândească cunoștințe suplimentare. În cazul în care baroul în care este înscris nu este cuprins în raza teritorială a unui centru INPPA, avocatul poate participa la formele de pregătire organizate de cel mai apropiat centru INPPA sau la cele organizate de INPPA (central) la sediul său din București sau prin deplasarea lectorilor la barourile respective.

Evidența participării avocaților la activitățile de formare profesională continuă și organizarea participării se vor realiza de INPPA și se va comunica barourilor.

INPPA, direct sau prin centrele sale teritoriale, va atesta participarea avocaților la activitățile de formare profesională continuă.

Dovada participării avocaților la activitățile de formare profesională continuă organizate de barouri va sta la baza eliberării Certificatului de atestare a titlului profesional de avocat, care se va realiza periodic (odată la 2 ani) de către fiecare barou.

d. Pe lângă mijloacele clasice de perfecționare mai sus menționate, INPPA va utiliza mijloace neconvenționale, cum ar fi informarea pe site-ul INPPA asupra unor probleme juridice de interes pentru activitatea avocaților sau editarea revistei INPPA.

Vor continua eforturile de elaborare a unor forme complementare de pregătire profesională, precum cursurile on-line. Acestea nu pot înlocui formele tradiționale de pregătire, dar pot fi instrumente utile în activitatea

curentă a avocaților și prezintă avantajul de a nu crea dependență de un anumit moment sau loc care ar putea să corespundă sau nu programului avocatului.

III. PROGRAMA ORIENTATIVĂ PRIVIND FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ ÎN ANII 2011-2012 (TEMATICI)

Organizarea și exercitarea profesiei de avocat

I. Asistența judiciară

1. Cazurile și condițiile de acordare a asistenței judiciare

A. Cazurile (formele) asistenței judiciare

B. Condițiile de acordare a asistenței judiciare

2. Organizarea activității de acordare a asistenței judiciare

A. Atribuțiile barourilor

B. Departamentul de coordonare a asistenței judiciare

C. Serviciile de asistență judiciară

D. Registrul de asistență judiciară

E. Remunerarea activității de asistență judiciară și extrajudiciară

II. Formele de exercitare a profesiei de avocat – societatea profesională cu răspundere limitată

1. Constituirea societății profesionale cu răspundere limitată. Probleme de interpretare

2. Patrimoniul de afecțiune

3. Răspunderea avocaților asociați

4. Dreptul de substituie

5. Aspecte de ordin fiscal

III. Interdicții privind exercitarea profesiei de avocat

1. Interdicția avocaților – foști judecători de a pune concluzii la instanțele unde au funcționat, respectiv a foștilor procurori și fostelor cadre de poliție de a acorda asistență juridică la unitatea de urmărire penală la care și-au desfășurat activitatea înainte de a (re)dobândi calitatea de avocat

2. Instituțiile față de care operează interdicția privind exercitarea profesiei de avocat

3. Interdicția aplicabilă avocatului al cărui soț, rudă ori afin până la gradul al treilea inclusiv îndeplinește funcția de judecător la Curtea Constituțională ori funcția de judecător financiar, consilier de conturi sau procuror financiar la instanțele Curții de Conturi

4. Situația formelor de exercitare cu caracter asociativ prin raportare la cabinetele individuale de avocați

5. Interdicția aplicabilă avocatului titular, avocatului asociat, avocatului colaborator sau salarizat în cadrul profesiei, care se folosește de forma de

exercitare a profesiei ori de raporturile de conlucrare profesională stabilite în condițiile legii în scopul eludării interdicțiilor

IV. Recuperarea capacității de muncă a avocatului

V. Recunoașterea vechimii în profesia de avocat

VI. Infrațiuni săvârșite împotriva avocatului, soțului acestuia sau unei rude apropiate a sa. Răspunderea penală a avocatului

VII. Forța probantă a actelor întocmite de avocat pentru ținerea evidențelor profesionale și pentru legitimarea față de terți

VIII. Exercițarea în România a profesiei de către avocații care și-au obținut calificarea profesională în Confederația Elvețiană

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

I. Procedura plângerii individuale în fața C.E.D.O. și actele de procedură; statutul Convenției și jurisprudenței Curții în dreptul intern

1. condițiile de admisibilitate a plângerii individuale;
2. încercarea de rezolvare amiabilă și convenția de rezolvare amiabilă;
3. procedura de soluționare a cererii – conținutul, structura, forma, depunerea, înregistrarea plângerii individuale; comunicarea actelor de procedură;
4. executarea hotărârii;
5. statutul Convenției și jurisprudenței Curții în dreptul intern.

II. Accesul la justiție în procesul civil în jurisprudența Curții: teoria generală și exemple de situații analizate

1. Taxele de timbru și alte restrângeri financiare ca aspect al accesului la justiție;
2. Prescripția ca aspect al accesului la justiție;
3. Autoritatea de lucru judecat ca aspect al accesului la justiție;
4. Calitatea procesuală și interesul ca aspecte ale accesului la justiție;
5. Căile extraordinare de atac ca aspect al accesului la justiție;
6. Inadmisibilitatea și lipsa deplinei competențe a instanței ca aspect al accesului la justiție;
7. Accesul la instanțele superioare în căi de atac ca aspect al accesului la justiție;
8. Asistența judiciară ca aspect al accesului la justiție;
9. Citarea și comunicarea actelor de procedură în jurisprudența CEDO pe articolul 6.

III. Garanții ale procesului civil echitabil în jurisprudența CEDO:

1. Divergența de jurisprudență și articolul 6 al Convenției: există un drept la jurisprudența unitară?

2. Egalitatea armelor, principiu esențial al procesului echitabil;
3. Contradictorialitatea, principiu esențial al procesului echitabil;
4. Aplicarea retroactivă a unei legi noi în cursul unui proces civil deja început;
5. Durata rezonabilă a procesului: calculul duratei și exemple;
6. Durata rezonabilă a procesului: factori avuți în vedere de Curte;
7. Remedii pentru durata excesivă a procesului;
8. Motivarea hotărârilor judecătorești;
9. Oralitatea și publicitatea ședinței de judecată și a hotărârii în procesul civil;
10. Executarea hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva statului – aspect fundamental al unui proces echitabil.

IV. Articolul 1 al Protocolului nr. 1: noțiunea de „bun” în sensul Convenției și ingerințe în dreptul la bun:

1. Noțiunea de „interes patrimonial”. Exemple și forme juridice în jurisprudență privind art. 1 al Protocolului nr. 1;
2. Noțiunea de „bun actual”;
3. Noțiunea de „speranță legitimă”;
4. Noțiunea de „ingerință” în cazul articolului 1 al Protocolului nr. 1 și exemple;
5. Tipurile ingerinței în dreptul la respectarea bunurilor;
6. Privarea de proprietate: definiție, exemple și specificitate în aprecierea proporționalității;
7. Reglementarea folosinței bunurilor: definire și exemple;
8. Regula generală privind protecția bunurilor: exemple de aplicare în jurisprudența Curții;
9. Situații în care reclamantul beneficiază de protecția articolului 1 al Protocolului nr. 1 deși nu are un drept subiectiv în sistemul intern al statului membru;
10. Obligațiile pozitive ale statului în baza articolului 1 al Protocolului nr. 1.

V. Articolul 1 al Protocolului nr. 1 – condițiile ingerinței: să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim, să fie proporțională:

1. Noțiunea de „lege”;
2. Statutul jurisprudenței instanțelor naționale și importanța acesteia în cadrul noțiunii de „lege”;
3. Calitățile legii: accesibilitate și previzibilitate;
4. Divergențele de jurisprudență – articolul 1 al Protocolului nr. 1 și articolul 6 al Convenției;
5. Scopul legitim al ingerinței în cazul articolului 1 al Protocolului nr. 1: definire și exemple;
6. Proporționalitatea ingerinței în cazul articolului 1 al Protocolului nr. 1: factori de apreciere.

VI. Articolul 1 al Protocolului nr. 1: mari tipuri de cauze împotriva României:

1. Competența *ratione temporis* a Curții în contextul caselor naționalizate;
2. Situații în jurisprudența Curții privind casele naționalizate împotriva României din perspectiva existenței „bunului” în patrimoniul reclamantului;
3. Dreptul la despăgubiri pentru priveră de proprietate;
4. Cauzele de tip „Brumărescu împotriva României”;
5. Cauzele de tip „Străin/Păduraru împotriva României”;
6. „Viașu împotriva României”: analiză și consecințe;
7. „Faimblat împotriva României”: analiză și consecințe;
8. Neexecutarea hotărârilor judecătorești în problematica Legii nr. 18/1991 în jurisprudența Curții împotriva României;
9. Închirierea caselor naționalizate: cauze la Curte și consecințe;
10. Chiriașii în casele naționalizate – analiză a jurisprudenței Curții împotriva altor state.

VII. Libertatea de exprimare în jurisprudența CEDO:

1. Aprecieră proporționalității ingerinței în libertatea de exprimare;
2. Limitele criticii admisibile în cazul libertății de exprimare;
3. Titularul discursului și limitele libertății de exprimare;
4. Ingerințe în libertatea de exprimare: exemple și rezumate de cauze;
5. Factori în aprecieră necesității unei ingerințe în libertatea de exprimare;
6. Fapte și judecăți de valoare în libertatea de exprimare;
7. Circumstanțele cauzei, natura și impactul discursului în aprecieră necesității ingerinței în libertatea de exprimare;
8. Critica oamenilor politici în lumina jurisprudenței CEDO;
9. Dreptul avocaților la libertatea de exprimare în fața instanțelor;
10. Presa și libertatea de exprimare.

VIII. Privarea de libertate în jurisprudența CEDO:

1. Privare de libertate – definire și exemple;
2. Legalitatea privării de libertate;
3. „Pantea împotriva României”: context, rezumat și consecințe;
4. În ce condiții permite articolul 5 paragraf 1 litera b) privarea de libertate a unei persoane?
5. În ce condiții permite articolul 5 litera c) privarea de libertate?
6. Dreptul de a fi informat despre motivele arestării – art. 5 alin. (2);
7. Dreptul de a fi adus „de îndată” în fața unui magistrat – art. 5 alin. (3);
8. Durata arestării preventive: mod de apreciere;
9. Dreptul la o cale de recurs în cazul măsurilor privative de libertate – art. 5 alin. (4);
10. Dreptul la despăgubiri în cazul privării de libertate – art. 5 alin. (5);
11. Aplicabilitatea articolului 6 pe latura penală.